

Pladser, Holland og Danmark, findes paa de samme Steder som en hvid Hejreart, Silkehejren, *Egretta garzetta garzetta* (L.). der har omtrent samme Størrelse og Farve som Skehejren; da den ogsaa har Nakketop, og da dens Levevis er den samme som Skehejrens, kan denne altsaa for en læg Iagttager kun adskilles fra Silkehejren paa »Skeen«.

Der er som sagt flere Ting, der tyder paa, at Skehejren nu vil gøre Alvor af at blive dansk; blandt andet har flere Ornithologer i denne Sommer truffet en Flok paa 8 derovre, og intet vilde jo være bedre, end om vor, efterhaanden noget decimerede Fuglefauna kunde tælle denne pragtfulde Art blandt sine faste Ynglefugle.

ORNITHOLOGISKE IAGTTAGELSER PAA EN TUR TIL CHRISTIANSØ

AF

FINN SALOMONSEN

Erteholmene, den lille Øgruppe, der ligger Øst for Bornholm, virker altid fremmedartet paa Turisterne, der besøger dem. I blændende Solskin ligner de næsten sydlandske, italienske Øer; i hvert Fald bliver Tanken ført hen derpaa, naar man første Gang ser deres gule, rødtagede Huse, der, omgivet af grønne Haver, ligger paa Klipperne som op ad en Bjergskraaning; kommer man imidlertid ud paa de ubeboede Klippeskær og Smaaholme, hvoriblandt Græsholmen og Tat med »Kalven« er de største, minder Landskabet mere om en norsk eller grønlandsk Skærgaard. Dette Indtryk forstærkes yderligere, naar man iagttager Øernes Fugleliv, der er helt anderledes end vor øvrige Fauna, har en mere nordlig Karakter.

Anker Larsen har (D. o. F. T. 1925, p. 105—107) paavist, at to i Danmark ellers ikke ynglende Fuglearter, nemlig Alken og Sildemaagen, i stort Antal ynglede paa Græsholmen. Disse Fugle sammen med Ederfuglene giver Øerne deres næsten arktiske Præg.

Da Fuglelivet paa Grund af Fredningen, som Fiskerne paa

Christiansø sætter en stor Ære i at haandhæve, og paa Grund af hensynsløs Udryddelse af Rotterne, som for nogle Aar siden var en stor Plage for Fuglene paa Græsholmen, siden Anker Larsens Besøg er blevet rigere, og Fuglenes Antal er steget, tænkte jeg, at det muligvis kunde frembyde en vis Interesse ganske kort at opregne, hvilke Ynglefugle der fandtes paa Øerne, da jeg den 9. Juli 1928 besøgte dem.

Ederfuglen, *Somateria mollissima*, var yderst almindelig og meget tam. I denne Tid saas de gamle Hunner svømme rundt med næsten flyvedygtige Ællinger.

Toppet Skallesluger, *Mergus serrator*, var ligeledes ret almindelig. Under en Tjørnebusk fandtes en Rede med 9 næsten lige udklækkede Ællinger. En anden Rede, der imidlertid var tom, var ejendommelig ved, at den besad 5 Udgange, som fra Reden førte ud i det frie gennem en tæt Tjørnebusk, der bredte sig over Reden.

Blandt Sildemaagerne, *Larus fuscus*, havde de fleste næsten flyvefærdige Unger, og kun et Kuld paa 3 var endnu ikke udklækket. Paa Græsholmen yngler ca. 50 Par Sildemaager.

Sølvmaagen, *Larus argentatus*. Paa Nordsiden af Øen saas enkelte Sølvmaager, ialt vist kun 3 Par, som ynglede der.

Stormmaagen, *Larus canus*, er den almindeligste Fugl paa Øen. Den findes her i et utroligt Antal, og nærmer man sig Øen, eller færdes man i det med Reder tæt besatte Terræn oppe paa Øens græsklædte Midte, lyder der en øredøvende Skrigen fra den enorme Maagesky, der svæver over en.

Af Fjordternen, *Sterna hirundo*, der i et Antal af 15—20 Par fandtes paa Græsholmen, blev 6 Reder med 2 eller 3 Æg set.

Alkene, *Alca torda*, der var til Stede i et Antal af ca. 100 Par, var de mest karakteristiske og iøjnefaldende Fugle paa Græsholmen. I smaa Flokke gyngede de op og ned paa Bølgerne uden for Skærkysterne under stadig Dykken, eller de sad i smaa Selskaber paa Afsatser og fremspringende Sten paa »Fuglehjerget«. Rederne fandtes i stort Antal langt inde mellem de store Stenbunker, der opfylder en anselig Del af Øen, eller dybt inde i Sprækker i Granitvæggene. De Unger, der blev set, var alle lige udklækkede, idet de var forsynede med Næbtand. Enkelte haardtrugede Æg blev ogsaa iagttaget. Flere Steder lød inde fra de mange Meter høje Stenbunker eller ind fra dybe

Hulheder i Graniten kraftige, ligesom knurrende Lyde »hrru—hrru«, som de rugende Alke udstøder, naar de forstyrres.

Det lader altsaa til, at Alkene er gaaet frem i Antal, siden Anker Larsen i 1925 besøgte Øen, idet han opgiver Antallet af Alke, som dengang fandtes der, til ca. 100 Individuer, medens der nu er omtrent dobbelt saa mange. Sammen med Alkene er imidlertid en anden Fugl til Stede paa Græsholmen, nemlig:

Lomvien, *Uria troile*. Meget tydeligt saas mellem Alkeflokkene paa Vandet en Del Lomvier. Ikke alene paa deres lange, lige Næb er disse allerede paa lang Afstand let kendelige fra Alkene, men ogsaa den varme sodbrune Farve paa deres Ryg og Bryst afgiver et godt Skelnemærke fra Alkenes sorte Tegning. Denne brune Farve hos Lomvien veksler imidlertid meget, idet den er forskellig paa dens forskellige Yngleomraader. Schiøler (Danmarks Fugle, 1925, p. 233) mener, at de tidligere paa Bornholm ynglende Lomvier hører til den blege *Uria aalge albionis With.*, der ellers har hjemme i England, hvad deres lyse Farve vel nok kunde tyde paa. Svenske Ornithologer har imidlertid skilt de europæiske Lomvier i en Række Racer, der viser en successiv Tiltagen af Blegthed i Dragten fra Øst til Vest (jfr. E. Lönnberg, Fauna och Flora 1923, p. 154, og O. Zedlitz ibid. 1925, p. 171), og de paa Græsholmen ynglende skulde da høre til *Uria aalge intermedia Nils.*, der ellers kun yngler paa Karlsøen Vest for Gotland. Da Racespørgsmaalet for Christiansø-Lomvierne endnu ikke er klarlagt, skal jeg ikke komme nærmere ind derpaa, særlig da dets sikre Svar maatte koste en halv Snes af de faatallige, danske Lomvier Livet, men blot paapege, at Christiansø-Lomvierne utvivlsomt er kommet til Græsholmen fra Bestanden paa Karlsø, deres tidligere eneste Yngleplads i Østersøen, og den eneste, de har i Sverige. Deres Forekomst her, afspærret som de jo er fra de øvrige Lomviers Yngleomraade, er sikkert at forklare ved at betragte dem som en Reliktbestand, der er blevet tilbage fra Tiden lige efter Istiden paa samme Maade som Alkene (jfr. D. o. F. T. 1927, p. 97). Mod Nord yngler Lomvierne først igen i Oslo Fjord, hvor de dog kun findes faatalligt; længere mod Nord er de almindeligere.

Lomvierne har sandsynligvis tidligere ynglet i Danmark, men nærmere Meddelelser mangler. Kjærbølling (Danmarks Fugle, 1852, p. 408) nævner blot, at de er »ynglende paa Born-

holm, i det saakaldte »Mulekløv«; de skal ogsaa yngle paa Christiansø«, men han giver ingen nærmere Oplysninger.

Jeg havde udmærket Lejlighed til at iagttage Lomvierne. I smaa Flokke strøg de sammen med Alkene omkring mig, og da der kun var faa Meter mellem dem og mig, kunde jeg skelne alle Enkelthederne i deres Dragt; f. Eks. manglede de alle den for Alkene karakteristiske Øjestrøbe; der var ingen »*rhingvia*« imellem dem. Ofte smed de sig paa Vandet, hvor de dykkede livligt, stadig i Smaaaflokke sammen med Alkene, eller de sad i smaa Grupper paa fremspringende Granitblokke og holdt Ud-kig. Jeg vil anslaa Lomviernes Antal til mellem 5 og 10 Par.

Om Lomvierne yngede paa Græsholmen, tør jeg ikke afgøre, da det ikke lykkedes mig trods ihærdig Søgen at finde hverken Æg eller Unger, ligesom heller ikke stud. med. Bernt Løppenthin, der ogsaa besøgte Øen i Sommer, havde Held med sig. Men det Faktum, at Fuglene i det hele taget forekommer her om Sommeren, tyder jo paa, at de yngler her. Der kunde ikke være Tale om unge Fugle; de af mig iagttagne Lomvier var alle fuldt yngledygtige, mindst 2 Aar gamle Fugle.

Et Par Stære, *Sturnus vulgaris*, fløj med deres udvoksne Unger omkring paa Holmen. De har sandsynligvis ynglet i et af Stengærderne.